

KLINIKA
OTORINOLARYNGOLOGIE
A CHIRURGIE HLAVY A
KRKU
1. LÉKAŘSKÁ FAKULTA
UNIVERZITA KARLOVA
A FAKULTNÍ NEMOCNICE
V MOTOLE

PŘEDNOSTA

PROF. MUDR. JAN PLZÁK,
PH.D.

KATEDRA
OTORINOLARYNGOLOGIE
IPVZ

V Úvalu 84
150 06 Praha 5

Tel. 224 43 43 01
Fax 224 43 43 19

E-mail:
jan.plzak@fnmotol.cz

Praha, 21. 8. 2017

Oponentský posudek habilitační práce „Rehabilitace pacientů s poruchami vestibulárního systému a mozečku“

as. PhDr. Ondřej Čákr, Ph.D.

Klinika rehabilitace a tělovýchovného lékařství 2. LF UK a FN
v Motole, Praha

Předkládaná habilitační práce má formu komentovaného souboru deseti vědeckých prací autora. První čtyři jsou věnovány rehabilitaci pacientů s poruchami vestibulárního systému a mozečku, dvě se zabývají vyšetřením a vnímáním subjektivní vertikály, poslední čtyři publikace se zabývají posturografií.

Kapitola Úvod (str. 4-5) popisuje závažnost poruch rovnováhy a důležitost příslušné rehabilitace. Přehled problematiky (str. 6-22) stručně ale přehledně uvádí anatomii, fyziologii a patofyziologii komplexního rovnovážného systému, rozděluje jednotlivé klinické poruchy rovnováhy a věnuje se rehabilitaci. Cíle práce jsou definovány na str. 23, autor je rozděluje na tři okruhy v souladu s výše uvedenými skupinami jeho publikací: 1) hodnocení účinnosti rehabilitace u pacientů s poruchami vestibulárního systému a mozečku, 2) možnosti hodnocení vyšetření subjektivní vertikály, 3) využití posturografie k objektivizaci posturálních výchylek u pacientů s mozečkovými poruchami. Kapitola Přehled metodiky (str. 24-27) popisuje velmi stručně soubory pacientů a použité vyšetřovací a hodnotící techniky s odkazy na jejich uvedení in extenso v příložených publikovaných člancích. Obdobně i Souhrn výsledků (str. 28-31) se vyznačuje značnou stručností,

detailně jsou výsledky k dispozici v příložených publikacích. Diskuze (str. 32-36) postupně a přehledně probírá problematiku jednotlivých stanovených cílů. Závěry jsou logicky rozděleny do tří oddílů odpovídajících stanoveným cílům (str. 37). Seznam citovaných prací (str. 38-46) obsahuje adekvátní a recentní odborné práce k tématu. Následuje 10 publikací autora in extenso. U šesti prací je dr. Čákrt prvním autorem, osm z nich je cizojazyčných, devět bylo publikováno v časopisech s IF (nejvyšší IF = 2,476).

Poruchy rovnováhy jsou v lidské populaci častým zdravotním problémem. Vzhledem k multifaktoriálním příčinám je jejich diagnostika i léčba poměrně obtížná. Přestože výskyt těchto poruch je dle odhadů shodný v České republice i západní Evropě a USA, je problematice rehabilitace pacientů s vestibulárními poruchami věnována menší pozornost. Proto hodnotím zvolené téma habilitace velmi pozitivně. Mezi další pozitiva patří důraz na zlepšení kvality života pacientů s poruchou rovnováhy. U pacientů s vestibulárním schwannomem je hlavním cílem léčby odstranění symptomatického nádoru, ale hned poté má navazovat rehabilitace směřující k odstranění dominantních pooperačních následků, ke kterým často patří porucha rovnováhy následkem přerušení alespoň částečně funkčního vestibulárního nervu. Protože ve Fakultní nemocnici v Motole je operován největší podíl pacientů s vestibulárním schwannomem v rámci České republiky, je skvělé, že ve srovnání s jinými pracovišti jak tuzemskými, tak i mnohými zahraničními, jsou pacienti zapojeni do programu časně pooperační vestibulární rehabilitace, případně prehabituace s intratympanální aplikací gentamicinu. Autor hojně využívá moderní nové technologie a postupy (biofeedback, atd.). Autorův tým např. vyvinul interaktivní rehabilitační systém Homebalance, který je vzhledem k finanční dostupnosti a přenositelnosti použitelný jak ve zdravotnických zařízeních tak i při domácí rehabilitaci pacientů.

Velmi kladně hodnotím, že odborné aktivity autora spojují kolektivy různých pracovišť 1. a 2. lékařské fakulty UK a ČVUT.

Shrnuji nejdůležitější závěry autorovy habilitační práce:

- 1) Pod vedením autora se podařilo vybudovat unikátní rehabilitační program (zejména s využitím vizuální zpětné vazby) pro pacienty po operacích pro vestibulární schwannom. Prokázáno bylo urychlení kompenzace poruchy rovnováhy.
- 2) U pacientů s degenerativním postižením mozečku je vhodnou léčebnou technikou elektrotaktilní stimulace jazyka.
- 3) Byly definovány změny vnímání haptické i vizuální subjektivní vertikály u různých typů postižení.
- 4) Posturografické vyšetření a data z inerciálních senzorů lze využít k odlišení mozečkové patologie.

Závěr: Oponovaná habilitační práce as. PhDr. Ondřeje Čakrta, Ph.D. „Rehabilitace pacientů s poruchami vestibulárního systému a mozečku“ jednoznačně přináší nové vědecké poznatky, řada publikovaných výsledků je inovativní a unikátní nejen v rámci ČR. Dr. Čakrt je jedním ze zakladatelů a také jedním z hlavních vedoucích mezioborového neurootologického centra Fakultní nemocnice v Motole, na jehož činnosti se podílí jak pracoviště 2. LF UK (Klinika rehabilitace a tělovýchovného lékařství a Neurologická klinika), tak i 1. LF UK (Klinika ORL a chirurgie hlavy a krku). Jedná se o zcela unikátní centrum v rámci ČR, které produkuje značné kvantum klinické i vědecko-výzkumné práce. Vlastní habilitační práce je přehledně zpracována, obsahuje minimum překlepů.

Dovoluji si vznést dotaz: „Jaký faktor považuje autor habilitační práce za nejdůležitější pro odhad úspěšnosti časné pooperační rehabilitace rovnováhy po resekci vestibulárního schwanomu?“

Celkové hodnocení práce

Na základě podrobného prostudování předložené habilitační práce se domnívám, že spis odpovídá nárokům kladeným na habilitační práci a proto ji doporučuji v předložené formě k přijetí pro obhajobu a udělení titulu docent pro obor rehabilitace a tělovýchovné lékařství.

Prof. MUDr. Jan Pízek, Ph.D.